

HUSITĀ

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 2/2020 | ročník XVIII | duben 2020

02

9

771214

463004

Husita

vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s., ISSN 1214-4630

Tisk: Dobel, Lanškroun

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze CČSH, V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. Děkujeme za pochopení, R. Velišková, pověřená redaktorka

Spolupracovníci

Dr. L. Falteisek, PhDr. A. Flieglová, JUDr. M. Houška, L. Hron, Mgr. I. Kraus, Mgr. K. M. Lukasová, Ing. M. Matoušková, N. Nera, PhDr. O. Nytrová, A. Radová, K. Salmonová, V. Stibor, E. Ševčíková, M. Šťastná, DiS., P. Šulista, M. Vávra, dipl. um., PhDr. F. Vrbenská

Distribuci a objednávky zajišťuje

ses. Miloslava Krejzarová,
tel.: +420 234 760 058, mobil: +420 777 759 654
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje ses. Mgr. Eva Mlezivová, tel.: +420 234 760 058 mobil: +420 737 212 687

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wucherlova 5, Praha 6
Pražská diecéze CČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií, Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4–6 O Kašpárkovi	20–21 Bitva u Sudoměře
7 Výlet do kyberprostoru	22–23 Poetický souzvuk
8 Postní zamyšlení	24–25 Vzpomínky malostranské (10)
9–14 Rozhovor s ředitelem církevní hudební ZUŠ Harmonie	26–27 Luboš Kolářek Areál Remi Apostremi Niscence
15 1. ročník festivalu sborů v Táboře	28 Vzpomínky na Mirka Kovářika
16 Husova nezlomná víra	29 Za oponou
17 Legenda o Betlémské noci První DAR	30–32 Památka československým legionářům – Krasnojarsk
18 100 let vzniku CČSH	33–35 Pacholátka mají ustláno na růžích s trny
19 Kdo je nejlepší humorista?	

Nepotřebujeme mravnosti a náboženství abstraktně, v soustavách a v knihách, ale v životě, v hospodaření a v politice. Etika není pro psací stůl, náboženství není pro kostel.

Tomáš Garrigue Masaryk

Vážení a milí, čtenářky a čtenáři.

U dalšího letošního čísla našeho diecézního časopisu HUSITA se setkáváme za jiných okolností a podmínek, než tomu bylo doposud. Nechceme rozebírat a komentovat stávající situaci, neboť informací, zpráv a komentářů je kolem nás, myslím, dost a dost. Situace je nepříjemná, nemilá a omezující. Dokonce jsme dostali dotazy, zda časopis jede dál a zda fungujeme. Ano, fungujeme, příspěvatelé poslali články, fotografie i příspěvky. Tím spíše, že ze všech stran nás atakuje „nový nepřítel“, snažíme se alespoň tam, kde to jde, zachovat status quo a vykonávat svoji práci jak nejlépe to jde.

Chtěli bychom Vás tímto požádat o shovívavost a toleranci v souvislosti s termínem vydání časopisu, neboť nevíme, jak bude tiskárna schopná splnit naši objednávku. Rovněž nejsme schopni zaručit konání avizovaných akcí, které jsou formou pozvánek v časopise prezentovány.

Děkujeme Vám všem za pochopení a přejeme hlavně zdraví, příjemné čtení a v modlitbách na vás všechny myslíme a věříme, že vše zvládneme.

Nudíte se?

... kupte si medvídku mývala, hlaholi do éteru Pepin v Hrabalových Postržiňkách. Nechci nikomu radit, ale v současné době, kdy je většina z nás uvězněna ve čtyřech stěnách svých bytů, v lepším případě v dalších stěnách svých domů a může si koupit tak leda základní potraviny, dezinfekci nebo léky, bychom medů asi těžko sháněli. A i kdyby – nejsem si jistá, že by nám plnohodnotně pomohl zabít nudu. Čím se tedy zabavit, když denně splníme v rámci home-office svoje pracovní povinnosti, přečteme knížku, sjedeme oblíbený seriál, pohovoříme s ostatními členy rodiny, uvaříme si dobrý oběd a stále nám ještě

zbývá čas? Pustíme se do generálního úklidu obytných prostor, vycídíme starý lustr z chalupy, který máme již dva roky doma ve skříni a doteď na něj nebyl čas, zavoláme rodičům, dětem a kamarádům. Doženeme spánkový deficit a stále přemýšlíme, čím si dny, trávené doma ještě zpestřit a vyplnit čas s pocitem, že jsme ho strávili smysluplně a že se z toho všeho nezblázníme. Tak třeba můžeme srovnat ponožky v šuplíku, nejlépe podle barev, velikosti a pohlaví, ořezat tužky a nabrousit nože, přerovnat příbory apod. Máte-li větší byt či dům, můžete promyšleně měnit trasy procházek. Ráno se dá z ložnice dojít do obýváku přes kuchyň, příště třeba přes koupelnu. Když mluvíme o pohybu, můžete si zahrát tenis o stěnu, čímž si vyrobíte další zábavu: následně ji vymalovat. Takových a podobných činností jsou desítky, jistě když se zamyslíme, napadnou nás další. Jenom prosím vás nevolte zábavu např. a'la Popelka. Z třídění smíchaného hrachu s čočkou byste se asi opravdu zbláznili rozhodně dřív, než z pobytu doma ještě pár dní.

A proto – vydržte, dělejte co vás baví, pochutnávejte si na dobrotách, udržujte sociální kontakty a těšte se, že se zase život vrátí do normálu. Určitě se vrátí, jenom nevíme přesně kdy, ale máme se na co těšit. Budeme si více vážit věcí, které jsme ještě donedávna pokládali za samozřejmé a vrátí se nám pokora, která se v poslední době z našich životů trochu vytrácela.

Držím nám všem palce, ať to zvládneme důstojně a s hrдостí. Bůh nám jistě rád pomůže:-).

Renata Velišková
pověřená
redaktorka

Renata Velišková

O Kašpárkovi

Asi tak jednou měsíčně chodí k nám na bohoslužbu Kašpárek. Poprvé k nám zavítal v srpnu. Chodil za předškolními dětmi na příměstský tábor, který se konal na naší farní zahradě. A protože se mu u nás zalíbilo, začal k nám chodit jednou do měsíce v neděli před bohoslužbou.

Kašpárek je dlaňový maňásek výrazně červené barvy s čepičkou, na jejímž konci je zvonivá rolnička. Je to loutka veselá a výrazná. Dokáže být tak hbitá, jak hbitá je ruka loutkoherce, který ji vlastním pohybem a mluvením oživuje. Jeho vystoupení bývají krátká a partnerem mu je při nich duchovní a někdy ještě třeba další dospělý.

Objevuje se u nás v kostele vždycky po společné dětské písničce za parávanem pod kazatelnu. Přichází

zpravidla s nějakou otázkou, kterou nám navodí téma společného setkání a pomáhá vtáhnout děti do činnosti, kterou pro ně připravili duchovní. Kašpárek je zvědavý, ale taky tak trochu popleta, takže někdy dětem radí a jindy od nich žádá pomoc nebo ho děti samy opravují. Umí trochu

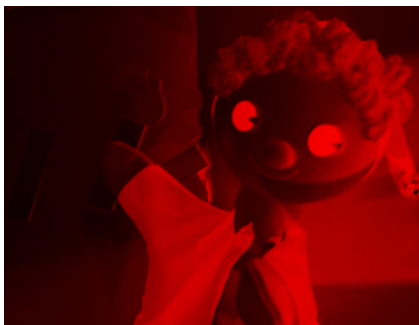
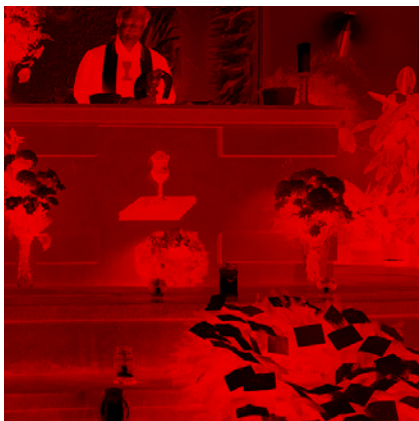

číst, takže za dětmi přichází také s knihami a biblickými příběhy. Kašpárek není v kostele pořád (nesedí na polici, ale je schovaný), žije ve své pohádkové zemi a jenom čas od času se přijde za dětmi podívat. Díky tomu je mnohem tajemnější a taky může přinést nějaký svůj zážitek a vymýšlet spolu s dětmi třeba řešení nějaké situace nebo konfliktu.

Kašpárek vždycky hravě upoutá pozornost dětí a děti mu rády odpovídají nebo s ním rozmlouvají, nestydí se ho a když se s nimi loučí, často si ho chtějí pohladit. Během krátké doby se tak stal nedílnou součástí dětských aktivit v naší náboženské obci a věřím, že tento krátký článek o něm by mohl dalším duchovním posloužit jako inspirace pro práci s těmi nejmenšími.

*Anna Radová,
pastorační asistentka,
NO Čelákovice*

Výlet po kyberprostoru

Svět ztichl, přestalo věčné a všudypřítomné pinožení, hemžení a bzučení světa. Zatímco lidstvo je nemocné, planeta se vzpamatovává a kvete, tak jak to na jaře bývá. Život sám se nezastavil, nezpomalil a nepřestal růst. Stejně tak ani my se nezastavujeme. Navzdory nečekaným událostem posledních dnů a týdnů neustáváme v práci. Přesunuli jsme se do kyberprostoru, abychom neztratili kontakt s klienty, který je o to potřebnější v dobách, kdy je lidského kontaktu méně, než jsme zvyklí. Uzavřenost ve vlastních domácnostech může být pro mnohé náročná, ať už jde o rodinné vztahy, nebo změnu zaběhnutých denních rytmtů. Rodičům k jejich výchovné a pečující roli přibyla také role vzdělávací. My jsme tak pro klienty k dispozici pro pomoc se školními povinnostmi, ale zároveň přinášíme návody na zábavu, vyrábění, tanec a necháváme je nahlédnout

do našich dní prostřednictvím živého vysílání. Představujeme nové aktivity, místa i informace a v době nejistoty a někdy i strachu se snažíme přinést radost a rozptýlení. Pro rodiče nadále poskytujeme online poradnu ve vyřízení osobních věcí a krátké intervence v případě krize. Podporujeme také naše peer pracovníky, kteří pro komunitu šíjí a distribuují roušky. V této nelehké době všichni v naší zemi dělají co mohou a snaží se najít rovnováhu mezi respektem a dodržováním vládních nařízení a zachování zdravé mysli a těla, abychom všichni z karanténních opatření vyšli silnější, moudřejší a vyrovnaní. Nakonec proto přidáváme několik tipů, které budou jistě užitečné i v dobách méně turbulentních.

*Michaela Štastná, DiS.
Husitské centrum o. p. s.*

- **UDRŽUJTE REŽIM** – vytvořte si vlastní rozvrh hodin, vytvořte si prostor pro hru i práci, upravte se, převlečte, jako byste šli ven
- **NAPIŠTE SI TO NA LIST** – na každý den si realisticky naplánujte, co chcete ten den stihnout, slastné odškrtnutí hotových úkolů vám bude odměnou
- **DEJTE SI PAUZU** – nejvíce práce uděláte, pokud si čas rozdělíte na kratší časové úseky a budete si dávat častější pauzy, ve kterých rozproudujete krev třeba dřepem nebo kliky, zlepšíte to soustředění a narušíte stereotyp
- **ODMĚŇUJTE SE** – připravte si drobnou odměnu na konci každého dne, na kterou se můžete těšit
- **SPOJTE SE** – volejte si s přáteli, některé úkoly se také lépe dělají společně, prostě buďte ve spojení a neizolujte se
- **A NAKONEC** – respektujte sami sebe, respektujte druhé a respektujte rozhodnutí vlády, díky tomu si budeme všichni o něco blíží

Postní zamyšlení

Moji drazí, čas tak kvapí a my jsme vstoupili do doby postní, která vrcholí zázrakovou historií Velké noci – vskutku velké. Rozvažují, zda si to lidé dnešní doby vůbec uvědomují? nebo to zůstane jen komercí, která tak poznamenává církevní svátky, o těch svatodušních snad ani neví. Já nechci moralizovat, stále je nás mnoho, kteří v úctě prožíváme celý rok podle křesťanských zvyklostí, ba těšíme se na ně. Ta doba postní je dobře předurčena, aby se člověk zklidnil, hodnotil poctivě svůj život a dobře se na Velikonoce připravil.

A svatý týden měl by být vskutku svatým, rozjímat a v lásce s bližními sdílet tento čas. Velmi hluboce prožívám celé triduum – jsou to úžasné

dny, plné historie posledních dnů Pána Ježíše Krista zde, na zemi. Jeho oběť lásky k nám je nevýslovná. Jen představa utrpení, bolesti až ke skonu na kříži. Na něm jsou přibity všechny naše hříchy a tělo Kristovo je přikryto na věky.

Vážíme si toho, jsme dost vděční? Chápeme lásku Boží, která obětovala svého jediného čistého Syna, abychom my, lidstvo, byli spaseni? Když se rozhlédneme kolem sebe, co vše se děje... a přitom láska Boží se sklání k nám všem, opravdu VŠEM.

Dokážeme to vůbec pochopit a jsme za to vděční? Tyto úvahy mne provází celým postním časem a tak se dobírá různých poznání, pravd i příprav. Nejsem proti veselí, vždyť i Kristus byl vzkříšen, když vykonal své poslání, je u Otce v nebesích, tak je důvod k veselí a radosti.

Naše národní tradice jsou úžasné, celý svět obdivuje naše kraslice, zdobíme domy, byty čerstvými zelenými rostlinkami, kočkami, pečeme tradiční pečivo – proč ne?

Jen prosím, abychom nezapomněli na to, co předcházelo; oběť, pokora a vzdát díky/na to tak často zapomínáme/. A tak bych přála nám všem, abychom prožili svátky Velké noci v úctě, modlitbách díky a plné radosti, která nám dokazuje tu nesmírnou lásku Boží k nám.

Děkujeme a radujme se, Bůh je s námi.

Toť mé úvahy, které vás snad osloví.

Vaše Eva Ševčíková

Rozhovor s ředitelem církevní hudební ZUŠ Harmonie – Markem Vávrou, dipl. um.

1. Pane řediteli, představte čtenářům ve zkratce Vaši základní uměleckou školu:

Školu jsem založil společně se svými spolužáky z konzervatoře Jakubem Nygrýnem a Michalem Brédikem v roce 2001 pod záštitou Pražské diecéze Církve československé husitské. Od února do června 2001 byla škola v pronájmu v prostorách farního úřadu Církve československé husitské v Praze Dejvicích ve Wuchterlově ulici.

Od září 2001 sídlí CH ZUŠ Harmonie v budově Základní školy Bílá v Praze Dejvicích.

V říjnu 2003 byla škola zařazena do sítě škol a má akreditaci MŠMT ČR.

CH ZUŠ Harmonii navštěvuje v současnosti cca **280 žáků** (dětí a v menší míře i dospělých).

Od 1. září 2012 jsou žáci vyučováni dle vlastního školního vzdělávacího programu.

Ve škole se vyučují následující umělecké obory:

Hudební: zpěv (sólový, sborový a liturgický), klavír, klávesy, kytara, bicí nástroje, zobcová flétna, klarinet, saxofon, housle, violoncello a akordeon. Žáci mají možnost navštěvovat přípravný pěvecký sbor pro děti předškolního věku, pěvecký sbor pro děti školního věku, komorní pěvecký sbor

pro dospělé, školní orchestr, žákovskou kapelu, bubnickou kapelu, akordeonový soubor, flétnový soubor a další komorní seskupení.

Taneční: vyučujeme výrazový tanec pro žáky předškolního věku, školního věku i pro dospělé. Po celou dobu výuky je přítomen korepetitor, který tanec hudebně doprovází dle pokynů tanečního pedagoga.

Literárně-dramatický: tento obor je zaměřen na základy herectví, jevištní mluvy, uměleckého přednesu, rétoriky a moderování.

Pedagogický sbor tvoří kolektiv cca 20 pedagogů s potřebnou kvalifikací a dostatečnou praxí.

Koncertní činnost:

Během školního roku se v Harmonii koná několik větších školních koncertů (podzimní koncert v Jamm clubu, benefiční adventní koncert, Mikulášský koncert, koncert učitelů a jejich žáků, rodinný koncert, jarní koncert v Jamm clubu, závěrečný koncert, hudebně divadelní podvečer a absolventské koncerty).

Méně zdatní žáci mají možnost vystoupit před publikem na interních koncertech, které organizují pedagogové jednotlivých oborů pro své žáky minimálně jednou za pololetí.

Také naše škola v minulých letech produkovala 2 dětské muzikály s názvy Bílý motýl a Prastarý příběh lásky. Autorem muzikálů je Jakub Nygrýn – pedagog a spoluzakladatel Harmonie.

CH ZUŠ Harmonie svou rodinnou atmosférou mezi pedagogy, žáky a rodiči vytváří vhodný prostor nejen pro výkon uměleckých oborů, ale i pro osobnostní růst budoucích umělců.

Naší prioritou je rozvíjet v dětech jejich přirozený talent a probudit v nich radost z vlastního výkonu.

Cílem CH ZUŠ Harmonie je stát se moderní školou se spokojenými žáky a absolventy angažujícími se jak na poli amatérských umělců, tak dále pokračujícími na hudebních, tanečních i hereckých konzervatořích.

2. Kde se mohou čtenáři o škole dozvědět více informací?

Naši čtenáři se mohou o škole dozvědět více z našich webových stránek: www.zusharmonie.cz, ze kterých jsou přímá přeměrování na školní facebookovou stránku, na multimediální stránku, na YouTube kanál a na fotogalerii na Flickru. O všechna tato multimédia se stará pedagog školy Filip Gondolán, který dodává i všechny videozáznamy a fotografie.

3. Jaká byla Vaše osobní cesta k hudbě, potažmo k „ředitelování“ (místu ředitele) v ZUŠce?

Hudbu jsem měl rád od malička. Chodil jsem do ZUŠ Tanvald na zobcovou flétnu a klarinet. Když jsem šel studovat na gymnázium, tak mě můj táta řekl, že je na mně, jestli budu dál pokračovat na ZUŠ Tanvald. V té době jsem ale měl nového učitele, který byl jen asi o 12 let starší než já. Pan učitel ve mně vzbudil ještě větší zájem o hudbu a díky němu jsem se rozhodl, že po gymnáziu budu studovat na hudební konzervatoři. Pan učitel se jmenuje Karel Maryško a stal se mým celoživotním kamarádem. Pan Maryško má v současné době v Praze prosperující firmu a hudbu si nechal jen jako koníčka. V ZUŠ Tanvald vyučuje pouze jeden den a vede v ní Big Band ZUŠ Tanvald. Mimochodem se ZUŠ Tanvald navázala naše CH ZUŠ Harmonie spolupráci, díky které hostíme každý rok Big Band ZUŠ Tanvald na akci s názvem „Hudebně divadelní podvečer“.

Po studiu klarinetu a sólového zpěvu na konzervatoři v Teplicích jsem udělal konkurz do muzikálu Evita, kde jsem během tří let odehrál cca 360 představení. Byla to dobrá zkušenost, ale já jsem si uvědomil, že se nechci ubírat touto cestou, že nechci po večerech a o víkendech hrát a zpívat a že chci mít volno a žít „běžným“ životem. Začal jsem vyučovat v ZUŠ Klecany a Odolena Voda. Chtěl jsem však dělat věci podle sebe. Došlo mi, že mi nezbyvá nic jiného, než udělat konkurz na ředitele do jiné ZUŠ nebo založit „vlastní“ ZUŠ. Zvolil jsem raději druhou variantu. Svěřil jsem se se svými plány dvěma spolužákům z konzervatoře Jakubu Nygrýnovi a Michalu Brédikovi, kteří se mnou do založení ZUŠ-ky šli. Za což jim moc děkuji, byla to od nich velká odvaha. Také moc děkuji sestře Marice Zvardoň, které jsem se s plánem založit ZUŠ také svěřil (navštěvovali jsme oba Pěvecký sbor Geshem) a ona mě seznámila s tehdejším biskupem CČSH br. Karlem Bicanem. Bratr biskup mě natolik oslovil, že jsem školu založil pod záštitou Pražské diecéze CČSH a též jsem do Církvě československé husitské vstoupil.

4. Kolik máte pedagogů a kolik žáků v letošním školním roce?

V letošním školním roce máme 20 pedagogů a cca 280 žáků.

Vaši učitelé jsou spíše mladší nebo starší?

Věkové složení pedagogů v Harmonii je různé – od studentů konzervatoře až po pracující důchodkyni paní Jaromíru Škampovou, která korepetuje taneční obor.

Jinak pedagogové jsou převážně ve věku mezi 26 až 50 lety.

V jakém průměrném věku se k Vám hlásí noví žáci?

Nejvíce se nám hlásí žáci ve věku kolem 6 let, tedy novopečení prvňáčci.

Záleží to také na oboru, který u Vás studují?

Ano záleží. Největší zájem je o studium klavíru a na druhém místě je kytara.

Jinak velký zájem je o všechny obory. Ročně se nám hlásí cca 40 až 50 nových zájemců.

Ročně můžeme přijmout pouze cca 10 až 20 nových žáků. Každý nový zájemce musí projít talentovou přijímací zkouškou.

5. Jaké jsou úspěchy Vaší školy?

Za těch skoro 20 let existence by bylo na dlouhé psaní popsat všechny úspěchy žáků naší školy, ale vyjmenuji alespoň pár z posledních let...

Ve školním roce 2016 – 2017 získali žáci školy tato ocenění:

Jana Bittnerová – stříbrné pásmo z IV. ročníku soutěžní přehlídky Pražský akordeon ve Stodůlkách

Akordeonové duo Harmonie – stříbrné pásmo z IV. ročníku soutěžní přehlídky Pražský akordeon ve Stodůlkách

Akordeonový soubor Harmonie – 1. cena v kategorii souborová hra z krajského kola soutěže ZUŠ ČR.

Ve školním roce 2017 – 2018 získali žáci naší školy tato ocenění:

Akordeonový soubor Harmonie a Akordeonový kvartet Holky modrooký se umístily pod vedením pana učitele Vladimíra Jopka ve stříbrném pásmu V. ročníku soutěžní přehlídky Pražský akordeon ve Stodůlkách Marie Čechová, žákyně pana učitele Filipa Gondolána, se umístila na druhém místě v kategorii dospělých ve finále mezinárodní soutěže International Young Talent Festival v Ostravě a vyhrála tímto možnost natočit profesionální videoklip.

6. Jsou někteří absolventi Harmonie úspěšní v některém z uměleckých oborů? Uveďte příklad.

Jednoznačně nejúspěšnějším absolventem Harmonie je Ondřej Zavadil, který absolvoval v Harmonii studium hry na klavír u paní učitelky Jany Grygarové. Poté studoval hru na klavír na prestižních institucích v České republice i v zahraničí a nyní koncertuje po celém světě. Kdybych se o něm měl více rozepsat, asi by nestačilo místo v tomto časopisu.

Naši školu navštěvovalo a navštěvuje mnoho šikovných žáků, jen však malé procento se věnuje v budoucnu umění profesionálně. Většinou jdou žáci studovat nějaký jiný obor a umění si nechávají jako celoživotního koníčka. Dělá mi radost, když se dozvím, že některý z našich absolventů založil hudební kapelu a že hudební základy má právě z Harmonie.

7. Z čeho máte ve Vaší práci největší radost? Co Vám naopak spíše vadí?

Největší radost mám momentálně z toho, že se nám postupně povedlo rozjet ve škole spoustu různých hudebních seskupení a těles (např. pěvecké sbory, školní orchestr, žákovskou kapelu, bubenickou kapelu, akordeonový soubor, flétnový soubor ad.).

Nejvíce mi asi vadí nebo spíše mi je nepříjemné, když musím řešit nějaké konfliktní situace. Já osobně totiž nejsem konfliktní typ a dokážu s lidmi dobře vycházet. Bohužel má profese obnáší neustálý kontakt s lidmi (rodiči, pedagogy apod.) a nějaké nepříjemné situace se člověk občas nevyhne. Například výsledky z talentových zkoušek vyvěšuji těsně před prázdninami a potom odjíždím a „vstupuji do ilegality“, protože mě jinak rodiče bombardují dotazy typu „Jak je možné, že jste nepřijali našeho Pepíka do školy?“ apod. :-)

8. Na co byste v nejbližší době nejraději pozval čtenáře do své školy a kde Vás mohou zájemci vidět?

Do konce školního roku byly naplánovány následující akce, avšak díky současné situaci s šířením koronaviru nevím, zda bude možné je uskutečnit.

Rodinný koncert spojený se soutěží o nejlepší rodinný recept v úterý 21. dubna 2020, 17.30 hodin, v knihovně ZŠ Bílá. Jarní koncert v Jamm klubu v rámci festivalu ZUŠ Open ve čtvrtek 14. května 2020, 18 hodin, v Jamm klubu Pod Kaštany 183/3, Praha 6.

Závěrečný koncert 1 (hudební obor) středa 3. června 2020, 17 hodin, aula ZŠ Bílá.

Závěrečný koncert 2 – Hudebně divadelní podvečer (literární dramatický obor, taneční obor, pěvecké sbory) čtvrtek 11. června 2020, 17 hodin, usedlost Kotlářka, Na Kotlářce 16/9, Praha 6 – Dejvice.

Koncert absolventů – pondělí 15. června 2020 od 18 hodin, vila Lanna (V Sadech 1, Praha 6)

9. Jak byste zhodnotil úspěšnost Vaší školy v porovnání s jinými?

Myslím si, že hodně základních uměleckých škol je postavených na výkonech. Tlačí žáky a pedagogy do různých soutěží a požadují výsledky. Pro mě je důležité, aby žáci naší školy hlavně získali lásku k umění (hudbě, tanci, divadlu...) a aby při výuce byla znát pohodová rodinná atmosféra. Na kolegy pedagogy netlačím, aby se účastnili soutěží, když však některý z kolegů za mnou přijde, že by se rád některé zúčastnil, má ode mě plnou podporu (jak morální, tak finanční). Pokud má dobré výsledky, jsem za to velmi rád. Dělá to dobré jméno škole.

10. Pane řediteli, víme, že jste sám členem hudebního uskupení. Co to pro Vás znamená – je to relax, či inspirace pro Vaši práci?

Byl jsem členem vokální akapelové skupiny Happy Day Quintet a v současné době zpívám v hudební skupině Unplugged Trio. Účinkování v Unplugged Triu je pro mě hlavně relax. Ředitelování je totiž především administrativní činnost. Kdybych neměl nějaký „ventil“ v podobě např. Unplugged Triu, asi bych si připadal již jen jako úředník a ne jako muzikant.

11. Zřizovatelem školy je CČSH. Do jaké míry se promítají ideje a myšlenky církve?

My se snažíme především dělat svou práci co nejlépe a tím vlastně děláme i dobré jméno našemu zřizovateli - Církvi československé husitské. V názvu školy máme „Církevní husitská...“, dříve se rodiče nad tím trochu podivovali a měli třeba i trochu zábrany. Myslím si, že v současnosti „máme dobré jméno“ a kladné ohlasy a lidé již berou jako samozřejmost, že naším zakladatelem je církev.

Harmonie se profiluje jako rodinná škola a myslím, že se nám to daří. Také každý rok

na podzim pořádáme v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí benefiční koncert, jehož výtěžek jde na nějakou bohužel záležitost (v minulých letech putovaly vybrané peníze např. do Dětského domova Husita v Dubenci u Příbrami, do Centra volného času Hláska, do Husovy základní a Mateřské školy Směrovka, nebo slečně, která onemocněla rakovinou).

Také se u nás ve škole vyučuje liturgický zpěv, jehož náplní je nácvik správných pěveckých návyků, nácvik liturgie CČSH a nácvik písní ze zpěvníku CČSH. V minulosti se výuky liturgického zpěvu (ať již formou pravidelné výuky nebo formou nepravidelných seminářů) účastnili duchovní a katecheti různých náboženských obcí CČSH, zaměstnanci ÚÚR CČSH, studenti HITS a studenti HTF UK.

Pane řediteli, moc Vám děkuji za možnost uskutečnit s Vámi tento rozhovor. Nejen za redakci časopisu Husita, ale i za ostatní členy naší církve, Vám přeji do budoucna hodně talentovaných žáků, mnoho úspěchů a hlavně dobrý pocit z dobře vykonané práce.

*Renata Velišková
pověřená redaktorka*

Plánovali jsme tuto akci a jistě najdeme jiný termín

1. ročník festivalu pěveckých sborů v Táboře v sobotu 30. 5. 2020 od 10 hodin

Vzhledem k velmi příhodné akustice Sboru Božích bojovníků CČSH v Táboře pro pěvecké sbory jsme se rozhodli oslavit pěveckým festivalem letošní dvě velká výročí – 600 let založení města na hoře Tábor a 100. narozeniny naší církve takto hudbou a zpěvem. Naši akci podpořili také pan starosta Tábora Štěpán Pavlík a bratr patriarcha Tomáš Butta svými záštitami nad festivalem, za což jim ze srdce děkujeme! A zveme je samozřejmě k účasti slovem i zpěvem.

Byli bychom rádi za radostné setkání při 20–30 minutových vstupech jednotlivých pěveckých těles jakéhokoli žánru, prostě se svými „hitovkami“ a zažitými věcmi, aby zde nebyla žádná tréma či nejistota, aby se sbory navzájem poznaly, namotivovaly,

eventuálně si vyměnily noty a třeba i tímto počinem letošním daly vznik tradici takového festivalu u nás v kostele CČSH a v Táboře...

TEDY I TOUTO CESTOU ZVU PĚVECKÉ SBORY NAŠÍ CÍRKVE A ZEMĚ K AKTIVNÍ ÚČASTI A VYSTOUPENÍ NEBO JEN K VÝLETU DO TÁBORA, DO AUDITORIARIA A SPOLEČNÝM OSLAVÁM V TOMTO MĚSTĚ, KTERÉ ODVÁŽNĚ NÁSLEDovalo MYŠLENKY MISTRA JANA A OSTATNÍCH REFORMÁTORŮ, HLEDALO VE SVÝCH POČÁTCÍCH TA NEJNITERNĚJŠÍ BIBLICKÁ POSELSTVÍ A ZAČALO JE ŽÍT.

NUŽE – NÁSLEDUJME JE!

*S láskou v Lásce –
Kamila Magdalena Lukasová,
farářka v Táboře*

Husova nezlomná víra

Kostnický koncil v roce 1415 počítal s tím, že když mistra Jana Husa upálí, že jeho kacířské učení v Čechách postupně zanikne. Nestalo se tak. Ba naopak, vyvolalo vlnu nesouhlasu a nepokojů, které vedly až k vypuknutí husitské revoluce v roce 1420. Tehdy poprvé se husitská vojska střetla se Zikmundovými bojovníky v bitvě na Vítkově a Zikmundovo vojsko porazila.

Mistr Jan Hus ve svých kázáních upozorňoval na narůstající církevní nešvary, které vážně ohrožovaly život prostého chudého lidu. Jeho nejbojovnějším dílem byly Knížky o svatokupectví z roku 1413, v nichž napadal prodávání a získávání církevních úřadů za úplatky a stále narůstající kupčení se svátostmi. Byl pevně přesvědčen o pravdivosti svých slov a věřil, že pokud hlásá pravdu, nemůže žádný teologický spor prohrát. Vycházel přece z Bible a její slova pro něho byla nanejvýš svatá.

Byl však naivní ve své hluboké víře ve slovo boží a naprosto nepočítal s tím, že by členové koncilu, nejvyšší zástupci Boha na zemi, mohli jeho argumenty popřít a dát před pravou vírou přednost nepravdě. Zároveň byl ale nesmírně statečný. Vždyť po jednání v Kostnici mu muselo být jasné, co ho čeká. Mohl si svůj život zachránit. Mohl odvolat. Koncil by to byl bezesporu uvítal. Přesto zůstal pevný, neoblomný a pokorně se odevzdal Bohu. Myslím, že úvahy o tom, že by jeho jednání vycházelo z touhy stát se opěvovaným hrdinou, jsou zcela mylné. Předpokládám, že především nechtěl zradit sám sebe a ani své posluchače, kteří mu s nadšením a oddaností naslouchali.

Mistr Jan Hus ve svém Výkladu Viery, Desatera a Páteře z roku 1412 uvádí v kapitole O pravdě: „Protož, věrný křesťane, hledaj pravdy, slyš pravdu,

uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, braň pravdy až do smrti.“

Po více než šesti letech by mistr Jan Hus jistě zaplakal nad tím, jak s pravdou dnes zacházíme a jak si ji ceníme. Nejrůznějších nešvarů v naší společnosti nebylo, ba naopak, výrazně se rozmnožily. V rafinovaných převlecích úspěšně parazitují dál. Pokoru, úctu, slušnost a vděčnost nahrazují hulvátství, pohrdání, bezohlednost a závist. Náš duchovní život skomírá pod neustále silícím tlakem honby za penězi, majetkem a mocí.

PROBLÉM DOBY

*Zamyslet se jednou zkus
co kázal Mistr Jan Hus*

*Duše jeho čistá
a to je věc jistá
zalkala by v okamžení
vědět jak dnes pravdu cení*

*Miluj pravdu
uč se jí
dosud v mysli mi znějí
dávná slova Husova*

*Jak se ale zachovat
když se z pravdy
pouhé zboží stalo
a lež od ní liší se tak málo?*

Petr Šulista

LEGENDA O BETLÉMSKÉ NOCI – První DAR

(Z FRANCOUZŠTINY PŘELOŽIL Ferdinand HUDEČEK)

Odedávna legenda ví, co se stalo kolem půlnoční hodiny v betlémské stáji, přesně kolem půlnoční hodiny svaté noci. Dlouho to utajovala.

Panna právě přivedla dítě na svět. Poprvé ovinuje plénky. Pěstoun ještě upravuje slámu v jeslích. Nyní je tiše přistavuje k loži. Marie vkládá do nich dítě a pro ochranu je zpola zahaluje svým modrým pláštěm. Osel a volek se ve svém koutě nehýbou. Pouze v jejich očích je odlesk klidného světa.

Vtom se tiše otevírají dveře, jakoby poryvem větru. Na prahu stojí postava, žena. Všechno na ní je šedé, popelavě šedé, šedý je šátek, jenž pokrývá hlavu a stíní tvář. Šedý je i plášť, který z ramene padá až k zemi. Zdá se být stará, prastará, jakoby ohnuta pod dlouho neseným břemenem. Když ji Marie spatří, pocítí strach. Přichází ta žena snad k dítěti se zlou vůlí? Avšak volek a osel jsou stále klidní. Pokojně přežvykují seno, dívají se na cizinku, jakoby ji dávno znali. Dítě spí, spí nerušeně. Avšak Marie nespouští z dítěte oči. Pomalé kroky ženy – každý z nich jí připadá, v jejím tlukoucím srdci, jako celá věčnost.

Konečně prastará žena stojí u jeslí. Marie pátrá v zastíněných rysech. Dívá se do očí, které i na ni chvíli pohlédnou a nyní spočívají na dítěti. To dítě vzbuďí a otevře oči. Maria poznává: jsou to stejné oči jako oči ve tváři shrbené postavy. Stará se sklání nad dítě. Její ruka pod pláštěm se pohne a zdá se, že chce něco vyndat. Marie ji ještě stále pozoruje se stejným strachem. Zvířata se také dívají sem, avšak tak klidně, jako kdyby od začátku věděla, co se má stát. Konečně, po dlouhých okamžicích, vysouvá stařena ruku. Něco v ní skrývá. Podává to dítěti.

Co může být prvním darem před dary pastýřů? Marie nemůže to vidět ze svého lože. Vidí jen stářím sehnutá záda, která se ještě více kříví, když se sklánějí nad jeslemi. Volek a osel to mohou vidět. Nedívá se tomu. Všechno trvá velmi dlouho. Konečně se postava napřimuje, jakoby zbavena těžkého břemene, které ji předtím táhlo k zemi. Její ramena již neklesají, její hlava se téměř dotýká stropu, její zrak se zase podivuhodně dívá mladě. Odstupuje od jeslí, obrací se ke dveřím a mizí v noci, odkud přišla. Nyní i Marie poznává, jaký tajuplný dar dítěti přinesla. Eva – ano, ona to byla – Eva přišla, aby dítěti darovala jablko, jablko prvního hříchu, který lidem přinesl všechno neštěstí. A zlaté jablko zářilo v rukou dítěte, zářilo jako obraz nového světa, který se Jím zrodil.

Z „Paprsků“ autorů Lindéna a Gustafssona (Kutná Hora, 1945). Motto: – nemůžete snést nyní... Jan 16,12

Víra křesťanova nemá výkladu pro všechno. Albert Schweitzer, známý misijní lékař, píše: Když kážeme evangelium, nechtějme kázati náboženství, které může všechno vyložit. Než jsem odejel do Afriky, měl jsem po deset let na starosti konfirmační cvičení hochů při sboru sv. Mikuláše ve Štrasburku. Po válce přišli někteří ke mně a děkovali mi za to, že jsem je učil tomu, že náboženství nám vždy vše nevysvětlí. Byli tím zdrženi, aby ve střeleckých zákopecích neodhodili křesťanství, jak to mnozí učinili, nejsouce připraveni na nevysvětlitelné. Když svědčíte, odvádějte lidi od snahy, chtít všechno hned vysvětlit. Veďte je však k jedinému potřebnému, k touze po obecnství s Bohem.

Vybrala: PhDr. A. Flieglová

Plánovali jsme tuto akci a jistě najdeme jiný termín

100 let

Slavnostní bohoslužba

k příležitosti 100. výročí vzniku

Církve československé husitské

Slouží biskup
David Tonzar.

Při této příležitosti chceme požehnat všem místním lidem dobré vůle a poděkovat za péči o kostel a zahradu.

Slavnostní bohoslužbu doplní hudební vystoupení žáků Základní umělecké školy v Podbořanech a fotovýstava o historii kostela umělecké fotografky Laurencie Heláskové.

Kostel Božího Spasitele, Husova 37, Podbořany

pátek 17. dubna od 17. hod.

Kdo je nejlepší humorista?

Už sedm let uděluje Obec spisovatelů ČR Cenu Miloslava Švandrlíka za nejlepší humoristickou knihu. Za dílo vydané v roce 2018 ji 6. prosince 2019 obdržel spisovatel Ivan Kraus, porotce zaujala jeho kniha *Soukromý Hollywood*. Ceny předávali legendární spisovatel Vladimír Páral a komediální herec Luděk Sobota. Páral zároveň převzal od Obce spisovatelů cenu za celoživotní přínos české literatuře.

Jistě vás zajímá, jaké knihy a kteří autoři byli v soutěži oceněni:

Ivan Kraus dostal hlavní cenu za knihu humorných vzpomínek a fejetonů *Soukromý Hollywood* (Academia) s přihlédnutím k jeho dlouholeté literární tvorbě. V souboru krátkých povídek, zamyšlení, esejí a reflexí se Kraus s osobitým humorem zamýšlí

nad životními hodnotami, do hry přitom vtahuje i řadu svých přátel a prozrazuje některé peripetie svého vlastního života. S vtipem a nadhledem reflektuje i smutnější stránky života – a vždy přitom respektuje ryze humanistický přístup.

Zvláštní cena poroty připadla Ivanu Mládkovi a jeho spolupracovníkovi Petru Zajícovi za neobyčejnou knihu

Ivan Mládek obrazem i slovem (*Mladá fronta*), v níž autor propojil dvě stránky svého netradičního humoristického talentu: humorné obrázky umocňuje vtipnými glosami, jež obrazové stránce knihy dodávají další rozměr. Nebojí se dotknout ani drátů na zem spadlých – tedy aktuálních problémů či postav českého politického spektra.

Právnička Daniela Kovářová získala 2. cenu za satirickou příručku *Jak chovat muže* (*Mladá fronta*), kde představuje svou svěbytnou typologii mužů a radí ženám, jak s nimi zacházet, aby splnili roli, kterou od nich očekávají. 3. cenu si odnesl Jiří Růžička za humoristickou novelu *Šťastnej jako blecha*, v níž je hlavní postavou mladík, který se po úrazu stále usmívá, a díky tomu se dostává do komických i méně příjemných situací (*XYZ – Albatros*).

Čtyřčlenná porota, kterou vedl Lubor Falteisek, rozdala ještě tři čestná uznání. Obdrželi je:

Michael Třeštík za knihu *Ledaže se spletu* sestavenou z humorných postřehů a neotřelých glos všedních dnů, výtvarník Boris Pralovszký za knihu *Nohama napřed*, kterou si sám ilustroval, a nevidomý autor z Moravy Václav Valášek za rázovitou autobiografii *Gizdi a koltuni aneb historky dětské*.

Tak teď už víme, po čem sáhnout za dlouhých zimních večerů! (elf)

Dr. Lubor Falteisek

Bitva u Sudoměře

Události, které předcházely slavné bitvě, začaly již 18. listopadu 1419. V ten den bylo uzavřeno v Praze příměří mezi katolickou a kališnickou stranou, které na půl roku ukončilo boje v české metropoli a jejím okolí. Část radikálních husitů nebyla ochotna tuto smlouvu akceptovat a odjela do Plzně, ve které působil známý kněz Václav Koranda. V jejím okolí pak kališníci bojovali s oddíly místních feudálů (tzv. plzeňský lanfrýd). Těm v lednu 1420 dorazily posily, které Plzeň oblehly.

Příslušníci místní katolické a německé opozice využili pro ně stále příznivější situace a začali se připravovat na střet s husity. Tlak z obou stran začal být pro obležené husitské radikály neudržitelný. Prostřednictvím Pražanů se dohodli na volném odchodu z města. Z Plzně vyrazili pravděpodobně 23. března 1420 a jejich skupina čítala asi 400 pěších (včetně žen a dětí), 12 vozů a 9 jezdců. V jejím čele jeli Břeněk Švihovský z Rýzmburka a Dolan, Jan Žižka z Trocnova a Valkůn z Adlaru. Často je také zmiňován hejtman Chval z Řepic, který však podle některých pramenů odjel s částí husitů již v polovině března pomoci s budováním Tábora.

Prakticky od počátku byla skupina sledována příslušníky landfrýdu, které vedl Bohuslav ze Švamberka. Dále byli o pochodu husitů informováni johanité ze Strakonice a oddíly železných pánů, které působily v Píseckém kraji a které vedli Petr ze Šternberka a kutnohorský mincmistr Mikeš Divůček z Jemniště. 25. března se oddíl johanitů, tvořený převážně veterány (muži nad 49 let, neboť mladí bojovníci řádu zpravidla působili na Rhodu v bojích proti Turkům), vedený velmistrem Jindřichem z Hradce, spojil s plzeňskými šlechtici. Poté, co obdrželi zprávu, že se blíží železní páni, vyčkali jejich příchodu a došlo k poradě všech velitelů.

Jakmile se husité dozvěděli o blížícím se útoku, rozhodli se bránit. Vozovou hradbu postavili nedaleko usedlosti Sudomeř, na malé vyvýšenině za hrází širokou několik metrů, mezi rybníky Markovec a Škaredý. V prvním z nich byla voda, druhý byl vypuštěný. Katolické vojsko, o jehož velikosti dodnes panují spory (předpokládá se 700 až

2 000 jezdců), na ně zaútočilo 25. března 1420 v odpoledních hodinách.

Taktické postavení husitů však katolickým pánům a johanitům nedovolilo využít početní převahy ani rozvinout standardní jezdecký útok. Jejich první řada byla zasažena palbou ze střílných zbraní a k vozům vůbec nedorazila. Tzv. druhý sled však již ano a došlo k boji. Část feudálů se pokusila o útok přes vypuštěné dno rybníka Škaredý, ale bahno jízdu znemožnilo, a tak sesedli a pokračovali pěšky. Jejich zbroj a terén poskytly výhodu pohyblivějším husitům, kteří podnikli protiútok. Boj trval až do chvíle, kdy zapadlo slunce a na bojiště se snesla mlha. Za této situace útočníci ustoupili. Husité přenocovali na bojišti, což podle tehdy platných pravidel znamenalo, že jsou vítězi.

Druhého dne pohřbili své mrtvé, raněné zanechali v okolních vesnicích a přesunuli se k hradu Újezd, kde setrvali po dva dny. Poté, co se o vítězství dozvěděli v Táboře, vyslali na pomoc ozbrojený oddíl, který skupinu doprovodil až do cíle.

Obě strany měly velké ztráty, a to i mezi veliteli. Na straně útočníků padl velmistr Jindřich z Hradce, který byl zasažen šípem z kuše do palce a na následnou infekci za necelý rok zemřel. Pro člově-

ka, který 20 let bez vážnějšího zranění bojoval na Rhodu proti Turkům, musela být smrt způsobená „selským chlapem“ velmi krutá a ponižující. Na straně husitů padl hned na počátku bitvy Břeněk Švihovský z Rýzmburka.

Prameny se shodují, že jezdcům Mikeše Divůčka z Jemniště se podařilo zajmout cca 30 husitů, které následně odvedli do Kutné Hory. Otázkou je jak, neboť představa, že je nerušeně vytahují z vozové hradby a v klidu odvádí pryč, nebo že železní páni upatlení bahnem bez problémů táhnou své lehce oděné nepřátele rybníkem Škaredý, je dosti podivná... Nejpravděpodobnějším vysvětlením se zdá, že k jejich zajetí muselo dojít ještě před bitvou, např. jako opozdílů za hlavní plzeňskou skupinou. Tito lidé pak byli vyměněni za zajatce, které husité získali po nočním útoku na Mladou Vožici, ke kterému došlo 5. 4. 1420.

Bitva u Sudoměře byla první větší bitvou husitských válek a předznamenala pověst Jana Žižky z Trocnova jako neporazitelného válečníka.

Prameny:

1. Wikipedie
2. Čornej Petr, Jan Žižka: Život a doba husitského válečníka, Praha, Nakladatelství Paseka s. r. o., 2019.

JUDr. Miroslav Houška

Poetický souzvuk

Poezie je hudba, hudba je poezie. Slova a jazyky mají svůj rytmus a melodii. To všechno se dalo názorně ověřit během pětijazyčného básnického maratonu 23. ledna 2020. Díky pohotovosti, laskavosti a neskuptečným organizačním schopnostem paní doktorky Olgy Nytové se básníci z několika zemí, včetně České republiky, mohli sejít v Karlíně ve Vítkově ulici, kde se obvykle schází Pražský klub spisovatelů, při setkání připraveném doslova za pět dní.

Hlavními hosty byly mladinké básníčky z Moldavska a Rumunska, které přivezl vynikající rumunský bohemista, překladatel, akademik a básník Dr. Mircea Dan Duta. Předcházela je pověst výjimečných talentů. **Victoria Tatarin** a **Cristina Dicusar** z Moldavska jsou produktem tamních literárních dílen, takových škol pro mladé autory, které mají v Kišiněvě tradici. Bukurešťská rodačka **Simina Popescu** také až do nedávna docházela do obdobné dílny v Rumunsku. Pod laskavou taktovkou doktorky Nytové a režii Mircei Dan Duta se pak během večera střídali v Praze žijící mezinárodní autoři, čeští básníci

a čestní hosté z rumunsky mluvících zemí. Třiadvacetiletá **Cristina Dicusar** přednesla citlivou a intimní poezii, zatímco její sedmnáctiletá kolegyně **Victoria Tatarin** vsadila na až drsně otevřenou osobní zpověď s vysokým účinkem a silou. Teprve osmnáctiletá **Simina Popescu** naopak svými vyspělými výtvy místy připomínala nedávno zesnulého australského básníka **Lese Murreyho**, místy se daly vyčíst ozvěny **Mariny Cvetajevové**. Jejich harmonii pak doplnili zralejší hlasy z různých koutů světa a Evropy: potěšil filosofický nadhled paní **Olgy Nytové**, vtip a jazyková hravost **Mircei Dan Duta**, písčičího v českém

jazyce. Galskou zpěvností svých francouzských veršů setkání ochutil **Guillaume Basset**, který je zároveň art direktorem festivalu Svět knihy. Rumunská překladatelka, básníčka a filoložka, žijící v Praze, **Lidija Našincová** tvoří v mnoha jazycích, ale tentokrát přednesla svou poezii v češtině. Profesorka **Bronislava Volková**, akademička ze Spojených států, přednesla českou verzi svých původně anglicky psaných básní o holocaustu z dvojjazyčných zrcadlových vydání, které jí vyšly v zahraničí.

A v neposlední řadě překvapil svými vázanými verši **Paul Nemo**, cestovatel životem, člověk z mnoha zemí (Česka, Kanady, Švédska a Izraele) se čtyřmi mateřskými jazyky, jenž si však za svůj básnický jazyk vybral češtinu. Toto improvizované literární zasedání OSN proběhlo zkrátka se souladem, ve kterém bychom doufali při mírových jednáních. Básníci jsou lidé citliví, a když se vyladí na stejnou vlnu, bez ohledu na to, jakými jazyky hovoří, znějí pak jejich hlasy v mnohohlasém souzvuku jako chrámový sbor. V něm má každý hlas své místo, každý hlas je jiný a jinak krásný.

Natalie Nera

Zlatá Studně

Do Zlaté Studně, respektive do domu u Zlaté Studně se chodilo úzkou uličkou po kostrbatých, ale uhlazených a klouzavých kočičích hlavách. Po obou stranách byly vysoké, šedivé, omšelé domy, takže sluníčko tady mělo pramalou šanci proniknout. Proto děti, které zde bydlely, si chodily hrát na „nás“ plácek. V uličce bydleli ale převážně starší lidé v jednopokojových bytech. Když se přeci jen sluníčko do uličky prodralo, vynesly si babky z přízemí před dům židle a besedovaly. Domy byly vtisknuty do kopce pod hradem, takže měly na straně k hradu většinou pavlače a zahrádky. Na pavlačích mělo několik partají společný záchod a výlevku se studenou vodou.

Ulička byla slepá, končila širokými dřevěnými vraty domu u Zlaté Studně. Nikdy jsme nevěděli, proč se dům tak jmenuje, ale protože většina domů měla svůj název ještě z dob, kdy se domy nečíslovaly, tak jsme nad tím nepřemýšleli. Za vraty byl do kopce krátký krytý průjezd na malý dvoreček. Tady byl malý byt velice obézní paní Weinpoldové, která zde žila se synem a snachou. Na dvorečku byly ještě dva byty.

V jednom bydleli Červinkovi s dcerou Růžou. Dvoreček byl zčásti porostlý snad břečťanem a v rohu měl lavici na sousedské posezení. Všechny lidi jsme znali, protože jsme kamarádili se spolužačkou sestry Olgy, Liduškou Knebortovou, která bydlela v 1. patře. Paní Knebortová byla klidná a usměvavá, pan Knebort mi připadal spíš jako Liduščin dědeček. Měl husté šedivé vlasy a brýle. Šlo se k nim po otevřeném schodišti. Knebortovi provozovali

restauraci s krásnou terasou, kam se šlo po dalších schodech a pavlačích. Když jsem později viděla film „Můj strýček“, přišlo mi to velice povědomé. Každý musel projít kolem bytu Podrapských a Houkalů. Pan Podrapský měl v pokoji plnou stěnu akvárií s rybkami a světly, nádhera, kterou jsem později viděla jen u profesionálů v akvaristice. Houkalovi měli krásnou dceru Janu, která chodila na balet k slavné tanečnici Milče Majerové. Byla starší než my a když jsme se dozvěděli, že vystupuje v Národním divadle, tak jsme k ní vzhlíželi s upřímným obdivem. Jana se jako baletka vdala do Holandska, občas přijela pořád stejně krásná na návštěvu, ale bohužel velice mladá zemřela. Je pochovaná v rodinné hrobce na Olšanech.

Lidušku i jejího bratra Vildu jsme měli moc rádi, hráli jsme si společně a rozuměli si i naši rodiče. Když mělo dojít k měnové reformě a nedostalo se už koupit vůbec nic, tak rodiče i se svými známými šli do restaurace ke Knebortům a tam utratili všechny peníze co doma měli.

Po měnové reformě ve většině rodin moc veselo nebylo. My děti jsme tomu moc nerozuměly, jenom jsme viděly, že se všechno přepočítávalo, kolik to stojí a kolik by to bylo ve „starejch“.

Jednou měsíčně k nám chodila praldena paní Bucková, pračku jsme tenkrát ještě neměli. Pralo se v prádelně vedle sklepa, kde byl zabudovaný veliký kotel, pod kterým se muselo brzy ráno zatopit, aby byla horká voda. Na lavicích byly připraveny dvoje necky, valcha, rozvařené mýdlo a šmolka. Voda z necek se vypouštěla rovnou

na podlahu, kde odtékala do kanálku. Paní Bucková ráno přišla, dostala vydatnou snídani, vzala si dlouhou gumovou zástěru a holínky. Vyvářela a prala prádlo celý den vyjma oběda, na který si přišla nahoru. Pokaždé řekla, že nechce maso, to že vezme domů synovi. Samozřejmě, že dostala kromě peněz i komplet jídlo pro syna. Paní Bucková byla malá, prostá paní, bydlela na Letné v suterénním bytě a mámě se svěčila, že šetří synovi, aby se měl lépe než ona.

No, a protože všechny peníze, aby o ně nepřišla, měla ve spořitelně a byl to téměř milión, tak při přepočtu 1:50, který platil při vyšších částkách, o všechny přišla. Srdce paní Buckové zesláblé po celoživotní dřině tu nespravedlnost a zklamání nevydrželo.

Začalo přituhovat, babičce v Sušici znárodnili dům a musela se vystěhovat z vlastního bytu do jediné místnosti bez vody. Dům byl na náměstí, takže když se slavil například 1. máj nebo den osvobození, tak babičce na jediné okno, které měla, připevnili veliký obraz Gottwalda nebo Stalina a babička musela celý den svítit. To, že jí vzali dům jako jediný zdroj příjmu a nepřiznali žádnou penzi, nikoho nezajímalo.

Dědečkovi vzali historický dům v Lito-myšli a do bytu v Praze mu byl přidělen nájemník, takže předsň, koupelna i WC byly společné.

Řada našich známých byla nucena se vystěhovat ze svých domovů, v lepších případech ke známým, v horších tam, kam jim bylo nařizeno.

Naše náměstíčko, pokud jsme si na něm hlučně nehráli, bylo tiché až ospalé. Když se ozval nějaký hluk, který nebyl zcela běžný, hned jsme běželi k oknu, podívat se co se děje. A to se stalo jednoho dne k večeru. Hluk, křik,

rychlé kroky a dusot. Letěli jsme k oknu a nevěřili svým očím. Ulicí běžel starý pan Knebort, rukama si držel šedivou hlavu a za ním snad tři chlapi, kteří na něj křičeli a hnali ho do auta, které stálo dole v ulici. Byli jsme zmatení, rodiče rozčilení, nevěděli jsme, co se stalo. Liduška přestala chodit do školy a po několika dnech jsme se dozvěděli, že se s maminkou a Vildou musí ze Zlaté Studně vystěhovat do Krásné Lípy. Říkala jsem si, že tam bude určitě hezky, když se to tak krásně jmenuje. Po letech jsem se s paní Knebortovou a Liduškou sešla. Bydlení tam nebylo tak krásné, jak jsem si ho představovala a starý tatínek, který už dlouho nebyl, se do Krásné Lípy nikdy ani nepodíval.

Restauraci převzal RaJ, ostatní obyvatelé zůstali a do bytu Knebortových se nastěhovala velice suverénní a svérázná rodina s malou rozmazlenou holčičkou. Ten pán byl vedoucí oddělení zvláštních úkolů v jednom PZO.

Po čase se ukázalo, že celý dům potřebuje generální opravu, která si vyžádala vystěhování všech nájemníků. Oprava trvala mnoho let a na „našem“ plácku se udělal oplechovaný zábor na stavební suť. Pokud ve Sněmovni zbyly ještě nějaké děti, tak vůbec netušily, jak náměstíčko vypadá.

Ze Zlaté Studně se po dlouhých letech necitlivé rekonstrukce stal hotel. Romantiku domu pohřbila modernizace. Z prostoru, kde byl původně společný záchod, je vstup do výtahu, který vás vyveze tiše do restaurace, ale připraví o kouzlo genia loci.

Jediným kladem této rekonstrukce je staré domovní znamení, skutečná zlatá studna nad vchodem do domu, která nikdy nebyla znatelná.

Ing. Marijana Matoušková

LUBOŠ KOLÁČEK

Areál Remi Apostremi Niscence

Někteří lidé občas silácky a rádoby vědoucně prohlašují, že o lásce bylo již řečeno vše. Což neplatí, neboť láska se vztahuje k nekonečnu a variant je tolik, že jsou nad naše představy. Je jich nezbadatelné množství. Každý básník si zvolí pouze některé úhly pohledu a každý čtenář se dá oslovit jen v polohách, s nimiž se mu chce souznít.

Ale nejde jenom o chtění, jedná se o to, zda souznít dokáže. Záleží totiž pochopitelně i na tom, nakolik se čtoucí nechá inspirovat a probudí v sobě vlastní zdroje.

Spisovatele L. Y. Koláčka známe jako prozaika, vypravěče, tvůrce rozsáhlejších textů, napsal desítky knih literatury faktu, řadu románů. Jeho útlá knižka poezie se však příhodně vejde do kapsy, a to dokážou milovníci poezie ocenit. Kreativní podnázev se zdá být jakousi přesmyčkou a vyvolává zvědavost. Areál má podtitul, kterému můžeme rozumět takto: Reminiscence a postreminiscence a reál. Navozuje pocit, že to, co se nám vybavuje ve vztazích, je zasazeno hluboko a dostává se do vědomí v okamžiku tvorby. Tedy ve chvíli, kdy vjemy a pocity, „reminiscence“ a „postreminiscence“ vstupují do básnických obrazů. Je to prazvláštní alchymie, která nás přitahuje a vyvolává spoustu zneklidňujících otázek.

Předkládané verše jsou stručné, vyznačují se převážně zkratkovitostí a úderností. Úspornost výrazu si podává ruku s chlapstvím, nadsázkou, fanfarónstvím, testosteronovým přetlakem i se zranitelností, jak se vlní „anima“ v jeho nitru. Láska se dotýká mystérií, jakkoli usilujeme o postmoderní civilnost a v duchu si říkáme: „Jen si nezadat, neotvírat nikomu své skryté podzemní chodby labyrintu.“

Potřeba upřímnosti v nitru slovem obdařených lidí však kvasí. A když prorazí obrannou stěnu, ponoříme se do netušených hlubin. Člověk je bytost tážající se, jak praví filosofové, a otázek nikdy neubývá. Sebereflexí zkoumáme pravost citů i hodnotového nastavení. Je třeba se s mnohým vypořádat. Společně s autorem si můžeme vybavovat i hlouběji zasuté lásky a milostné zápasy, v nichž řečeno s Freudem „animus“ hledá „animu“.

Je to prazvláštní alchymie, která nás přitahuje a vyvolává spoustu zneklidňujících otázek.

Luboš Koláček nás staví před otázky, jež klade sám sobě ve své reflexivní lyrice, která se prochází krajinami okouzlení i vzdoru a marné – ovšem též chvílemi naplňované – touhy i bytostných otázek. Jak jinak. Básník se tu před námi projevuje prostoupen láskou, obnažen ve svých citech až na dřev. Žizní po vztahu v jeho plnosti, vnímá jej ve všech dimenzích: v rozměru fyzickém, psychickém i spirituálním. V jeho všednosti i posvátnosti, v profánnosti i v rozměru sakrálním. Jeho dosud neokoralé srdce se zdá být zasazeno Amorovým šípem. Projevuje

temperament místy nezvladatelný. Pružina provokace vibruje do vyšších kmitočtů a přetlak básnickových citů připomíná „Papinův hrnec“.

Zdá se, že si autor veršů ověřil starou pravdu, která praví, že když muž miluje ženu a ona jeho, je totiž vděčnost na místě, jde v každém případě o dar. Nezbytně ovšem přicházejí osudové zvraty, ztráta lásky, závažná nemoc a jiné propastné předěly. Každý z nás se s tím vyrovnává po svém. A občas potřebuje vidět, jak je zvládá ten, kdo trpí a těžkostem se nevyhne, jenž však dokáže uchopit slovo tak, aby neotře, ba přímo objektivně vyjádřil své prožitky, strasti, nedobrovolné zkraty, zklamání očekávání a malá i nejmenší vítězství. Podvědomí si s námi hraje, v určitém okamžiku má větší sílu než vědomí. Zjišťujeme, že je mnohem obsáhlejší a rozsáhlejší, než jsme se vůbec domnívali. Vynáší nemilosrdně „na světlo“ i to, co chceme potlačit, zapomenout, protože to bolelo. Poznání s námi otřese. Díky tomu z nás ovšem vytrysknou takové síly, že až žasneme.

Tvorba je v takovouto chvíli terapií, ozřejmáváním souvislostí, a získáváním nadhledu. Básník prožívá usebrání. Reflektuje nedosažitelnost porozumění a souhry, pokud má každý z partnerů v sobě jiné světy, jež nejsou vzájemně vůči sobě dostředivé, ale odstředivé. Uvědomuje si své bytí a vztahy mu vystupují v nových konturách. Prožívá znovu děje a vztahy, které již skončily. A to je bolestivé pro každého. Čtenář jde pak při četbě veršů těmto vnitřním dějům autora naproti. Vynořují se mu jeho vlastní zasuté prožitky ztráty lásky, odchodu nejbližšího člověka na druhý břeh.

Za klíčovou považují Koláčkovu básnickou skladbu Bohyně. Jde o autorovo vyznání lásky, ve verších odhaluje, jak se opíl nezměrností citu,

vzájemným hlubokým dotekem duší a souzněním bytí dvou jedinců. Prožívá fascinující třidimenzionální vztah fyzický, duševní i duchovní. Navzdory snaze o vyjádření vždy uchováva nedostupné tajemství jako perla na dně vesmírného moře. Ve čtenáři dovede vyvolat jeho vlastní emoce, jeho prožití extáze a neodbytné vzpomínky, výhry i prohry, které se ukrývají v hlubinách lidského podvědomí. Život nám občas dává na nejhlubší rány náplasti v podobě některých kvalitních pokrevních vztahů, jedinečných přátel nebo nečekaně naslouchajících spřízněných duší.

Tvorba je v takovouto chvíli terapií, ozřejmáváním souvislostí, a získáváním nadhledu.

Při četbě básnické sbírky jako čtenáři vnímáme, že L. Y. Koláček dovede své osudové prožitky, tíživé situace, přetavit do básnických obrazů. Uvědomíme si jeho soustředěnou snahu hledat krásu a nadčasovost, zadržet unikající, mizející a zachytit alespoň to nejmenší vlákno smyslu. Autor k tomu využívá osobité metafory, surrealistické šarády, říkanky a hříčky. Je ironický i pokorný, rychle střídá nálady. Svou básnickou řečí se upřímně přiznává ke dvěma básníkům, kteří ho zásadně a bytostně oslovili – ke K. H. Máchovi a Janu Skácelovi. Zaujala mě například metafora: „Život rozdali nám / jak klíček k zahradám krásna.“ U tohoto básnického obrazu si ráda vzpomenu na slova filosofky Anny Hogenové: „Důležité je, kolik v sobě má člověk bytí.“ I já přeji čtenářům předkládané knížky zintenzívnění bytí.

PhDr. Olga Nytrová

Vzpomínky na Mirka Kováříka

4. března 2020 zemřel ve věku 85 let popularizátor poezie, divadelník, publicista, redaktor, recitátor, herec, moderátor a vysokoškolský pedagog, PhDr. Miroslav Kovářík. Narodil se do rodiny zdravotní sestry a řidiče tramvaje. Vystudoval pražské pedagogické gymnázium Víta Nejedlého (maturita roku 1952) a po základní vojenské službě studoval češtinu a ruštinu na Pedagogické fakultě Karlovy univerzity. Na této univerzitě v roce 2001 obhájil rigorózní práci Slovo, tvar, prostor a získal titul PhDr. Jedná se o jednu ze zakladatelských osobností litvínovského Docela malého divadla, které patřilo v 60. letech 20. století mezi významná česká divadla malých forem, dále o neúnavného propagátora moderní české poezie, výborného recitátora a dlouholetého moderátora hudebního festivalu Porta.

Uprostřed sálu

(Miroslavu Kováříkovi in memoriam, famóznímu recitátorovi)

*Podobal se Orfeovi poezie
Kouznil posluchačům
Naléval svoji duši rétora
Do básní jako čirých číší
Až jiskřily rubíny a topasy
Každé
Nalezl tón rytmus a zvuk
Čistil verše
Brusil drahokamů
Odíval je
S bravurou stylisty
Vysílal na přehlídku
Ne pro prázdný odív
Nýbrž k pochopení
Tlumočil jazyk poezie
Odhaloval její nitro
A tajemství
I pro ty
Kteří neslyší
Zpěv mihotavých galaxií*

*Chci věřit
On sám neodejde
Proměněn v báseň
Nekonečné paměti*

PhDr. Františka Vrbenská

Včera během pozdního odpoledne 4. března 2020 jsem se dozvěděl po skončení křtu své fotovystavy Mezi svými v Praze Bohnicích smutnou zprávu. Miroslav Kovářík odešel do básnického nebe. Zamrazilo mě. Měl jsem tu čest potkávat se s ním přes čtyřicet tři roků svého života. Mé první básnické pokusy uváděl v osmdesátých letech minulého století v Zeleném peří v divádelku Rubín na Malostranském náměstí v Praze. Během života mi recitoval na dvou samostatných pořadech. Přednášel básně na křtech almanachů českých básníků vždy v poslední školní den ještě před dvěma roky ve Slovenském domě. Bylo mi pokaždé potěšením realizovat s Mirkem Kováříkem několik rozsáhlých rozhovorů o jeho životě. A jak také jinak – o poezii. Jeho „rukama“ prošlo nejméně přes dva tisíce básníků; musím říci „Dobrýma rukama“. Téměř žádný začínající český nebo dříve československý poeta ho na své literární pouti nemohl minout. Stal se mi dobrým a vzácným přítelem. Vystupoval na Portách, předkládal novou českou poezii v rozhlase. V posledních letech uváděl poetické pořady v Malostranské besedě v Praze. Zemřel ve svých osmdesáti pěti letech. Věřím, že jeden z největších bardů české poezie sedí kdesi vysoko nad námi u sklenky červeného a shovívavě shlíží na své básníky. Bylo mi ctí se s ním potkávat. Alespoň na dálku, Mirku, tisknu ruku.

Vladimír Stibor

Za oponou

Na dlouhou dobu zřejmě poslední Setkání 3. věku v úterý 25. února v Karlíně s názvem Pohled z portálu, které se konalo ve spolupráci NO ČČSH, Městské části Prahy 8, Pražského klubu spisovatelů při Obci spisovatelů a LDK Dialogu na cestě, navštívil zajímavý host. Byla jím paní Alena Kubečková, která pracovala mnoho let jako divadelní nápověda, z toho dvacet pět let v Národním divadle.

O této profesi běžná veřejnost i návštěvníci divadel málo vědí, pokud sami nehrají amatérské divadlo a jsou pak v tomto směru trochu poučenější. Mnozí si ještě tak vybaví ve starších, hlavně historických budovách uprostřed jeviště dekorativní prvek, obvykle ve tvaru mušle či nějaké květiny, který maskoval prostor, kde nápověda, neboli sufler sedával. Práce nápovědy je přitom velmi zodpovědná a vyžaduje naprosté soustředění a podílí se velkou měrou na úspěchu představení. Začíná už s počátkem nastudování inscenace. Zatímco herci zkoušejí podle tzv. fermanu a nemezejí být přítomni na všech zkouškách, nápověda se musí dostavit na každou. Potřebuje se podrobně seznámit s hrou, aby věděla, když se někdy herci při představení ztratí a „skočí“ velký úsek textu, jak je vyvést ze situace, aby zaznělo vše, co zaznít má. Během zkoušek se také ještě často upravuje text. Nápověda musí také vědět, jak je hra zrežirována, aby nenapovídala, když herec „vyhrává“ a má například dramatickou pauzu. Toto všechno musí zaznamenat do textové knihy, značkami, které používá cech divadelních nápověd, aby v případě, kdyby onemocněla, mohla zaskočit jiná kolegyně. V neposlední řadě, již v závěrečných fázích zkoušení, dělá svou hlavní činnost jako při představeních, a to že sleduje text a „hází“ ho v případě potřeby hercům. Toto, ač se to nezdá, patří k velmi obtížným úkolům, zvláště když se na jevišti sejdou herci, z nichž jeden potřebuje často napovídat, například začátky svých replik, a druhé-

ho nápověda ruší. To již vyžaduje velmi vyvinutý nápovědní cit, stejně jako rozpoznat správně gesta herců, kterými se domlouvají s nápovědou, postihne-li je tzv. „okno“ neboli totální výpadek textu.

Napovídání skýtá i řadu dalších úskalí. Je náročné na hlasivky, protože se jedná o ostrý šepot. Dnes nápověda neseď již v nápovědní boudě, ale je vportálu, a tak si musí vyzkoušet, jak hlasitě může napovídat, aby ji slyšeli herci, ale už ne diváci, a musí si hlídat i světelné podmínky na jevišti, aby náhodou, kdy má být absolutní tma, nesvítilo světlo z její lampičky. Toto vše se publikum od paní Aleny Kubečkové dozvědělo během hovoru, který s ní vedla Květoslava Salmonová, členka Dialogu na cestě a více poučená osoba, neboť se přes třicet let věnuje amatérskému divadlu a sama tam občas dělá nápovědu. Mimo jiné také paní Alena vyprávěla o tom, jak se vlastně k tomuto zaměstnání dostala. Bylo to díky jejímu manželovi, herci Ivo Kubečkovi. Prošla s ním, po jeho nuceném odchodu z Prahy, kdy bylo z politických důvodů uzavřeno divadlo Maringotka, kde hrál, několik významných divadel, například v Šumperku, v Jihlavě, v Olomouci a Brně. Jejich posledním společným působištěm se stalo divadlo Pod Palmovkou v Praze – Libni. Nejvíce však Alena Kubečková vzpomínala na svou práci v Národním divadle, která trvala pětadvacet let. Na závěr se s diváky podělila o historiky ze své bohaté praxe a čelila jejich zvidavým otázkám. Dostala jich hodně, neboť přítomní si nenechali ujít příležitost poodkrýt alespoň trochu oponu tajemného a vzrušujícího divadelního světa.

*Květoslava Salmonová,
LDK Dialog na cestě*

PAMÁTKA ČESKOSLOVENSKÝM LEGIONÁŘŮM – KRASNOJARSK

Z deníku Lukáše Hrona „Vlakem po Rusku“
k datu 23. června 2011:

...z vlaku od Irkutsku jsme vystoupili až v Krasnojarsku. Měště někdejších nalezišť zlata, kozáků, nedokončeného mrakodrapu Strelka, pěkného nádraží, pěkných holek a příšerně zacpaných ulic.

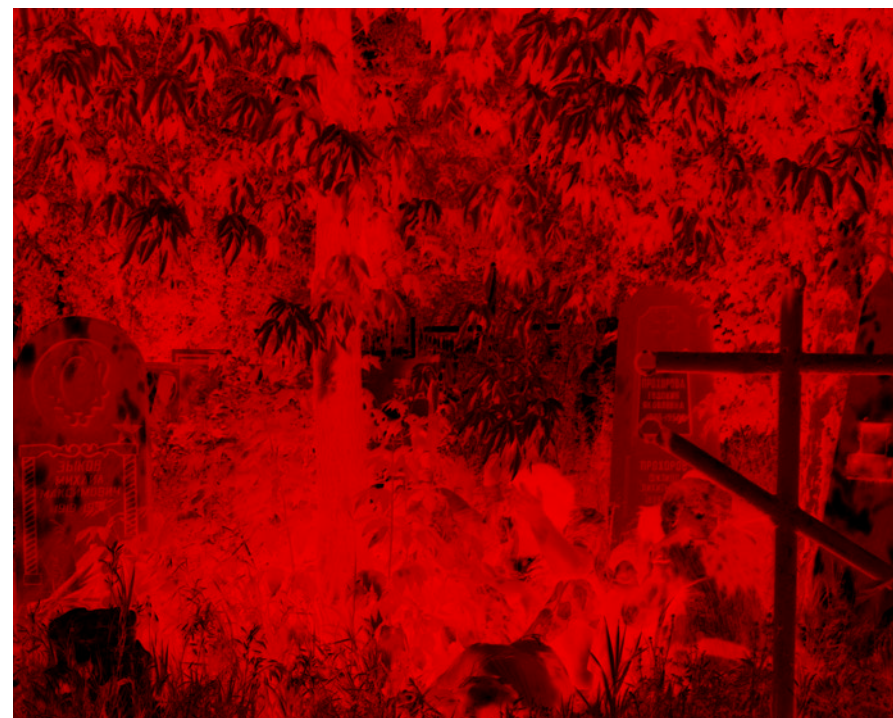
Než jsme se autobusem dostali k hostelu, málem jsme se uprostřed všech těch front zbláznili. Hostel byl zamčený, na klepání a zvonění nikdo nereagoval. Hladoví a zbědovaní jsme šli hledat restauraci v okolí a výsledek odpovídal našemu momentálnímu stavu: jediné, co jsme našli, byla před pár hodinami vyhořelá pizzerie.

Až po dlouhém bloumání jsme konečně byli úspěšní. Petr přes internet kontaktoval majitele zmíněného hostelu a dohodl se s ním, kdy máme dorazit. Bylo to ještě dost času, tak jsme s Davidem vyrazili na nedaleký hřbitov, kde by podle některých indicií mohl stát pomník československým legionářům od Františka Bílka.

Najít ho bylo těžším úkolem, než se prve zdálo. Hřbitov na návrší nad go-rodem z velké části zarostl vysokým plevellem, mezi hroby nikdo. Prošli jsme postupně židovskou i muslimskou částí nekropole a nikde nic. Když

Vlakové nádraží Krasnojarsk

Hřbitovní kempink vprostřed parního letního dne

Pomník na památku československým legionářům financovaný slovenským ministerstvem vnitra a slavnostně odhalený prezidentem Ivanem Gašparovičem dne 9. listopadu 2006

už jsme pomalu ztráceli naději, potkali jsme u brány starší pár. O žádném legionářském pomníku nevěděli, muž se nám ale rozhodl pomoci. Prošel s námi hřbitov až k márnici, dlouho klepal na její dveře. Hrobník byl bůhvíckde, chlapík si ale naštěstí vzpomněl, že asi dva kilometry odsud je ještě jeden hřbitov. Pravoslavný.

Nechal bábušku bábuškou a vecpal nás do svého auta. Zjevně ho dojalo, že někdo z jakéhosi Česka tady hledá památku svých krajanů.

Jedeme!“

Vyzvídal, čím se doma živíme, nejvíc ho zaujala Davidova profese. Sice to naplno neřekl, ale podle všeho byl taky duchovním. Když zaklepal na dveře vedlejšího hřbitova, byl už úspěšnější. „Jóó, na druhé straně nějaký pomník stojí. Snad Čechů, snad Poláků...“

Krasnojarsk

Jeden ze dvou původních zachovalých pomníků českých legionářů. První vladivostocký je zachovalejší díky péči opatrovatelů nedalekého pomníku padlých Kanadanů. Tento vyhotovený poručíkem Františkem Bílkem podléhá postupnému rozkladu

Oba muži nás tam doprovází, duchovní si kousek od okounějících žebřáků ani nezamkne nastartovaný vůz.

V mžiku jsme tam. Po rušné dvou-proudovce spěchají hlučná auta, po chodníku občas přejde nějaký úředník. Až odtamtud je skrz vybudovaný průchod ve zdi vidět hrdý nápis: „Na památku československým legionářům 1918–1920“.

Postupně v češtině, v ruštině i ve slovenštině. Jen pár metrů za tímhle moderním pomníkem pak stojí i ten Bílkův, o poznání zchátralejší. Mezi vysokou travou a sesypanými hroby se krčí kus opadaného kamene s omšelým orlem a vzkazem v hranatém písmu „Budouť paměť jména vašeho ctíti a v národech vám vždy pokvěte věčná sláva. 1919.“ Cesta k němu je zarostlá, nevyšlapaná. Kolem není víc než půl metru místa. Zdobí ho jedna čerstvá kytká.“

PACHOLÁTKA MAJÍ USTLÁNO NA RŮŽÍCH S TRNY

aneb „A jasnost veliká zaskví se o děťátka“

Procházíme-li Novým zákonem, objevíme v něm výrazy odvozené od stejného základu, například: pachole, pacholek, pacholík a pacholátko. Nejvíce mě upoutal výraz pacholátko, mnohem původnější než „jezulátko“ (objevující se často v pokleslých jakoby folklorních souvislostech), který možná na škodu z nového ekumenického překladu vymizel. Novodobí překladatelé tu mají: „nebudete-li jako děti.“

Slyšme:

V tu hodinu přišli učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kdo je vlastně největší v království nebeském?“ Ježíš zavolal dítě, postavil je doprostřed a řekl: „Amen, pravím vám, jestliže se neobráteíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského. Kdo se pokoří a bude jako toto dítě, ten je největší v království nebeském. A kdo přijme jediné takové dítě ve jménu mém, přijímá mne“ (Mt 18, 1–4).

Chceme-li tomuto slovu porozumět, musíme je zasadit do kontextu, v němž bylo vysloveno. Ježíšovi

učedníci se svého Mistra ptají, kdo je „největší“ v království nebeském. Snad mysleli na Abrahama, hrdinu víry, nebo vůdcovského Mojžíše či Jáкова, který zápasil s Bohem, nebo na některého z proroků, velikého trpitele Jeremjáše, Jóba, případně někoho z významných židovských mučedníků. Tázající se byli až příliš infikováni mocí a slávou, i když ne především politického rázu.

Tato otázka zní neutrálně, je však ve skutečnosti nečistá, nepravá, zúžená možná na osobní zájmy. Odjinud víme, že dva z Kristových učedníků se dotíravě ptají, zda bude sedět v Božím království napravo či nalevo. Smět usednout po pravé straně vladaře bylo zvláštní výsadou.

Ježíš odpovídá po rabinském způsobu. Zavolá si jedno dítě, ne že by je nějak obzvláště vybíral, ale jedno z dětí, náhodné, jedno pacholátko, které si tam hrálo. Poručí učedníkům, aby vytvořili kruh (kruh znamená společenství), a doprostřed postaví pacholíčka. A vyřkne svá slova s absolutní prorockou autoritou toho, kdo je víc než prorok.

„Amen, pravím vám,“ říká, opíraje se o samu pravdu (amen = jistota a prav-

da), proto nepřeslechněte: musíte se obrátit, je třeba změnit život.

Ježíš se tu dovolává proroků, volajících po „tešůvá“ (tj. naprostá změna postoje, obrat, obrácení). Nebudete-li se chovat jako děti – které jsou většinou bezelstné, nepředpojaté, pružné, otevřené vůči skutečnosti přítomné i budoucí –, plni důvěry jako pacholátka, pak do Božího království vůbec nevejdete.

Ten, kdo se pokoří, podobá se tomuto dítěti, které Kristus zavolal a jež ochotně přiběhlo, ačkoliv byl dospělý muž a ono si nemuselo vědět rady s takovým cizím člověkem.

Toto pacholátko se stává příkladem pro ty, kteří se chtějí podílet na nebeském království a v něm žít. Jako ono by měli být otevřeni novému, být „flexibilní“, umět odložit staré návyky a představy. Dát stranou konvenci, opustit neprodyšný krunýř světa, v němž se právě žije, „přerušit“ omezující kód doby.

Dítě je velice intenzivně schopno úžas, údivu. Vidí všechno poprvé. Vnímá celou duší, nejen celou myslí. Dítě je otevřená perspektiva. Výstižná jsou slova Miroslava Horníčka: „Dokud jsme schopni tajit dech a nenalézat slov, je to s námi dobré.“

A Gilbert K. Chesterton nabízí obdobně výstižnou formulaci: „Tento svět nikdy nezahyne na nedostatek divů. Jen na nedostatek údivu.“

Ježíš, který postavil děcko do kruhu vážných a zbožných lidí, zároveň naznačuje: „Hledíte-li na toto pacholátko, hledíte na mne. Nejenže jsem se narodil jako dítě židovským rodičům za dramatických okolností, já jsem a zůstal jsem dítětem, které se narodilo vám.“

*Josef a Marie s dítětem
se mu prve
ztratili ve stráni a právě otvírají
dveře světnice: až v plotně
zapraská klest,
ať vody zamrzly, ať nikde
není dnes
vidět křepelka, jenom zimní
metelice,
ať na šestery žalosti je
sotva jedna
radost, ať nad světem se viklá
balvan pohrom,
rozvoní se tu balšámová
zahrada
a jasnost veliká zaskví se
od děťátka.*

*František Hrubín:
Lešanské jesličky*

Okem vidíš, uchem slyšíš, ale zvláštní „smysl“ je víra, jen jejím prostřednictvím poznáváš Boha, jinými smysly ne. Vzpomeňme na film Andreje Tarkovského *Stalker*. „Schází nám orgán víry,“ stěžuje si hrdina příběhu. Bez víry, tohoto daru nad dary, opravdu nemůžeme zahlédnout ani cípek tajemství.

Kristus vzal na sebe bídu ztraceného postavení člověka, vytrhl lidskou bytost z dostředivého víru egocentrismu. Křesťan poznal a je osobně poznán (poznává a je poznáván), to je tajemství vnitřního vztahu s Bohem. Tento proces dítě intuitivně chápe, není totiž svazováno předsudky a ztuhlymi představami. Částečně sice sdílí některé předsudky okolí, ale lehce se jich zbaví, nejsou k němu přirostlé jako pokožka. Odloží je stejně jednoduše jako mléčné zuby.

Listy jeho vnitřního kalendáře nejsou slepené. Lze jimi obracet. Panty dveří

do jeho duše nezrezivěly. Veřeje se dokážou otevřít. S důvěrou se dívá směrem do absolutna. Fascinovaně zírá. Spatřuje. Naslouchá. Nic mu není nemožného. Může být rilkovsky na sto-pě zákona růstu. Dítě je básník i prorok, je v něm kus filosofa. V dítěti je jako v semínku obsažen celý strom života.

Poznat znamená milovat. „Poznat pravdu“ znamená milovat ji. V poznání části ji svým životem ztělesňovat. Lidská ratolest není okoralá, její ideály září, její důvěra hoří naplno. Je schopna brát věci absolutně.

Dítě kráčí ze sklepení a tmy ke světlu a vysvobození, k plnosti života. Učí se spočinout v náručí matky. Je schopno přirozeného vnitřního klidu. Podívejte se na jeho usínající tvář, zdá se vám, že spočinulo bezpečně v Boží náručí. Na tváři se zračí uklidnění mysli a upokojení srdce. Překračuje status quo života, nahlíží do věčnosti.

M. Merleau-Ponty říká: „...neospravedlnitelná jistota smyslového světa, jenž je nám společný, je místem pravdy v nás. Dítě vnímá ještě dřív, než myslí, své sny klade do věci a své myšlenky přikládá druhým, takže s nimi dohromady tvoří jakoby kus společného života, v němž se ještě neodlišují perspektivy každého z nich.“

Dítě nás inspiruje a podnítl tak, že dospějeme k myšlenkám, o nichž jsme nevěděli, že jsme jich schopni. Sledujeme neznámou cestu sebe sama, když v sobě necháme hovořit dítě, které o absolutnu nepochybuje, ale přijímá ho.

*Klíč k poznání
se skrývá v metaforách
básníků
a v obrazech dětské hry
i hry zvířecích ratolestí
dýchající opravdovostí
a plným nasazením bytosti
Bez citového zážitku
lásky k Bohu dítě nedozrává
Pacholátko
ty nasloucháš celou duší
BOŽÍMU ŠEPOTU
a nic tě nevyvede mimo
posvátno
plně ponořeno
do Boží řeky
plaveš s něhou
oči upřené
na zářící maják
Tma tě hladí
jako matčino lůno
ochraňující příboj
plodové vody Boží
a z posvátna tě nikdo
do profánní sféry nedostane
Obestřeno
zázračností
jsi duchovně autentické
jako nejlepší mystikové
Dítě
jsi prototypem
Boží hry*

PhDr. Olga Nytrová

*(Tato eseje vyšla v knize Biblický třpyt
v české poezii XX. století:
Ohlasy Nového zákona v české poezii
20. století, prof. ThDr. Milan Balabán
a PhDr. Olga Nytrová, Beta Books,
Praha, 2007,
ISBN 978-80-87168-02-8)*

Přednášky v kostele Jana Křtitele Na Prádle v roce 2020 k 600. výročí významných událostí husitské revoluce

kostel svatého Jana Křtitele Na Prádle, Říční 6, Praha 1 – Malá Strana

Plánovali jsme tuto akci a jistě najdeme jiný termín

1. 600 let od bitvy slavné a bitev zapomenutých-jaro
(bitva u Sudoměře, bitva u Mladé Vožice, bitva u Melechova,
bitva u Poříčí nad Sázavou, které proběhly od 25.3.1420 do 20.5.1420).
neděle 29.3.2020 od 11:00 hodin

2. Praha v době bitvy na Vítkově aneb Vítkov nebyl jediný
(bitva na Vítkově 14.7.1420, ale i to, co se dělo ve zbytku Prahy
a jejím okolí před a po 14.7.1420).
neděle 19.7.2020 od 11:00 hodin

3. 600 let od bitvy slavné a bitev zapomenutých-léto a podzim
(bitva o Tábor, bitva u Panského Boru, bitva pod Vyšehradem,
které proběhly od 30.6.1420 do 1.11.1420).
neděle 1.11.2020 od 11:00 hodin

Přednášející: JUDr. Miroslav Houška

